

Kết nối - Vì một sức khỏe tối ưu cho cộng đồng

VOHUN

Số 1-3, tháng 9/ 2014

TIN NỔI BẬT

HỘI THẢO THƯỜNG NIÊN VOHUN NĂM 2014

Ngày 26 – 27 tháng 5 năm 2014, Mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Việt Nam (VOHUN) đã tổ chức hội thảo thường niên tại Nha Trang. Tham dự cuộc họp có đại diện từ 17 Trường Đại học/Khoa/Bộ môn thành viên của VOHUN dưới sự chủ trì của GS. TS. Lê Vũ Anh – Chủ tịch VOHUN. Đây là cuộc họp lãnh đạo lần thứ 2 của VOHUN sau cuộc họp Xây dựng chiến lược phát triển VOHUN vào tháng 5/2013. Đại diện các trường thành viên như trường Đại học Y Hà Nội, Học viện Nông nghiệp Việt Nam, trường Đại học Y tế công cộng, trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên và Văn phòng điều phối VOHUN đã trình bày tóm tắt kết quả một số hoạt động nổi

bật của VOHUN. Trong hơn một năm hoạt động tích cực, VOHUN đã thực hiện nhiều hoạt động xây dựng và phát triển nội dung Một sức khỏe trong đào tạo và giảng dạy sinh viên chuyên ngành Y, Y tế công cộng và Thú y. Sản phẩm nổi bật của các hoạt động này là chương trình và tài liệu môn học Một sức khỏe trong đào tạo Y học dự phòng và Y tế công cộng, áp dụng đào tạo bác sĩ Y học dự phòng. Tại cuộc họp, các đại biểu cũng đã tham luận nhiều ý kiến cho kế hoạch xây dựng và hoạt động của VOHUN trong giai đoạn tiếp theo. Ngoài ra, VOHUN rất vinh dự được đón GS. TS. Nguyễn Công Khẩn – Cục Trưởng cục Khoa học Công nghệ và Đào tạo, Bộ Y tế đến dự và phát biểu định hướng phát triển cho Mạng lưới. Kết thúc cuộc họp, các đại biểu đã thống nhất trọng tâm hoạt động của VOHUN trong giai đoạn tới tiếp tục tập trung vào các hoạt động xây dựng và phát triển chương trình giảng dạy Một sức khỏe trong các trường Đại học. Đồng thời, VOHUN tích cực mở rộng sự hợp tác với các đối tác trong và ngoài nước triển khai các nghiên cứu, phát triển công tác truyền thông về Một sức khỏe.

THÀNH LẬP QUỸ MẠNG LƯỚI MỘT SỨC KHỎE CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC ĐÔNG NAM Á

Quỹ mạng lưới Một sức khỏe các trường đại học Đông Nam Á (SEAOHUN Foundation) được thành lập ngày 15/8/2014 là một tổ chức Quốc tế độc lập do Chính phủ Thái Lan quyết định với số đăng ký Kor Tor 2482. Hội đồng quản trị của SEAOHUN Foundation gồm có GS. Noor Hassim Bin Ismail – Chủ tịch (Đại học Kebangsaan, Malaysia), GS. Ali Ghufroon Mukti (Đại học Gadjah Mada, Indonesia),

GS. Lê Vũ Anh (Đại học Y tế công cộng, Việt Nam) và GS. Letrack Srikijakam (Đại học Chiang Mai, Thái Lan).

Mục tiêu thành lập Quỹ nhằm a) thúc đẩy sự hợp tác liên ngành và đẩy mạnh truyền thông trong tất cả mọi khía cạnh về chăm sóc sức khỏe con người, động vật và môi trường. Điều này sẽ thúc đẩy công tác chăm sóc sức khỏe bằng cách đẩy nhanh sự tìm tòi nghiên cứu y sinh, nâng cao hiệu quả y tế công cộng, nhanh chóng mở rộng nền tảng kiến thức khoa học liên quan đến Một sức khỏe, cải thiện giáo dục y tế và chăm sóc lâm sàng cho sự kiểm soát các bệnh truyền nhiễm mới nổi và bệnh tái nổi cũng như các bệnh lây truyền từ động vật sang người (được gọi là “Một sức khỏe”); b) thúc đẩy năng lực của các chuyên gia Một sức khỏe; c) xây dựng các bằng chứng khoa học Một sức khỏe thông qua hoạt động nghiên cứu; d) Nâng cao năng lực cho cán bộ nòng cốt, nghiên cứu viên được đào tạo để trở thành chuyên gia Một sức khỏe trong tương lai.

SEAOHUN Foundation sẽ hoạt động như một cầu nối giữa các nhà tài trợ (ví dụ như USAID, WB), mạng lưới khu vực và mạng lưới quốc gia để hoàn thành một hệ thống cơ bản và linh hoạt trong việc trợ cấp và quản lý tài chính cho các hoạt động do các văn phòng điều phối quốc gia và các đại học thành viên thực hiện. Chức năng chính của SEAOHUN Foundation là khuyến khích và tạo điều kiện cho các hoạt động hợp tác và các dự án giữa những thành viên trong mạng lưới, với trọng tâm là quan hệ đối tác xuyên ngành, xuyên quốc gia. Chương trình bao gồm hỗ trợ, trao đổi sinh viên và nhân viên, phát triển chương trình đào tạo, tăng cường và phát triển các phương pháp giảng dạy và hỗ trợ cho các dự án xây dựng năng lực nghiên cứu và sáng tạo cung cấp bằng chứng khoa học về cách tiếp cận Một sức khỏe tới Chính phủ và các cơ quan đối tác.

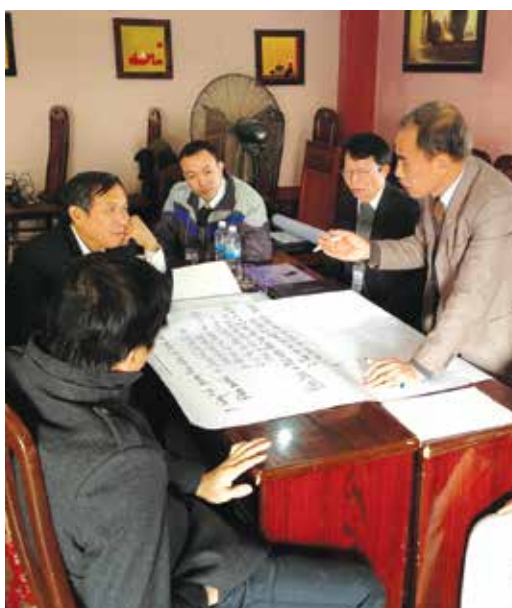
PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH VÀ TÀI LIỆU MÔN HỌC MỘT SỨC KHỎE CHO BÁC SỸ Y HỌC DỰ PHÒNG

Ngày 10-12/01/2014, hội thảo được tổ chức tại Đà Nẵng nhằm thảo luận phát triển chương trình và tài liệu môn học Một sức khỏe cho đào tạo tại Đại học Y Hà Nội. Tham dự hội thảo có đại biểu là những giảng viên hiện đang giảng dạy tại các trường, Đại học Y tế công cộng, Đại học Y Hà Nội, Học viện Nông nghiệp Việt Nam, Đại học Y Dược TP HCM và đại diện từ phía đối tác RESPOND. Đây là hội thảo đầu tiên nằm trong chuỗi hoạt động phát triển chương trình đào tạo Một sức khỏe cho sinh viên năm thứ 6 Đại học Y Hà Nội. Mục tiêu của hội thảo này nhằm i) thống nhất rằng năng lực Một sức khỏe là quan trọng cho chương trình đào tạo Một sức khỏe trong y học dự phòng; ii) nhằm thiết lập mục tiêu môn học cho chương trình đào tạo Một sức khỏe trong y học dự phòng; iii) phác thảo đề cương của mỗi bài học cho chương trình đào tạo Một sức khỏe trong y học dự phòng; iv) thiết kế nhiệm vụ cụ thể liên quan đến phát triển chương trình cho mỗi nhóm làm việc. Tất cả đại biểu đã đồng thuận viết một cuốn sách Một sức khỏe và đồng ý rằng ưu tiên phát triển cuốn sách vào cuối tháng 5. Gần đây, cuốn sách đã

được hội đồng giáo dục chấp thuận và nhận được giấy phép của nhà xuất bản Y học. Cuốn sách đã in và sử dụng trong giảng dạy Một sức khỏe cho sinh viên năm 6 y học dự phòng. Tài liệu này cũng được sử dụng cho đào tạo bác sĩ y học dự phòng làm việc ở các tỉnh phía Bắc và nhận được tán thành tốt. Thử nghiệm này nên được sử dụng cho chương trình đào tạo y học dự phòng trong thực hành trong tương lai.

PHÁT TRIỂN NGHIÊN CỨU TRƯỜNG HỢP BỆNH ĐẠI TRONG ĐÀO TẠO

Bệnh Đại đã là một trong những bệnh truyền lây tái nổi và được quan tâm hàng đầu ở Việt Nam trong những năm gần đây. Trong 4 năm từ 2010-2013, bệnh Đại xảy ra tại 27 tỉnh với 391 trường hợp. Nguồn chứa bệnh Đại ở Việt Nam chủ yếu là chó. Trong khi tỷ lệ tiêm phòng chó chưa cao, việc vận chuyển buôn bán chó, mèo giữa các địa phương và các nước trong khu vực chưa được quản lý chặt chẽ, khiến cho việc kiểm soát và khống chế bệnh Đại trở lên vô cùng khó khăn. Để giảm bớt tác động của bệnh Đại, công tác phòng chống và kiểm soát bệnh cần phải có sự phối hợp chặt chẽ và hợp lý giữa lĩnh vực sức khỏe con người và động vật, trong đó nhấn mạnh sự phối hợp đa ngành hay tiếp cận Một sức khỏe. Nghiên cứu trường hợp bệnh Đại dựa trên các năng lực về Một sức khỏe tại Đại học Y Thái Nguyên và Đại học Nông Lâm Thái Nguyên bao gồm một tiếp cận tích hợp, đóng góp việc truyền tải kiến thức, thực tế và thực hành sâu hơn trong phòng chống, kiểm soát bệnh Đại, từ đó giúp cho việc học tập và nghiên cứu của sinh viên đạt hiệu quả cao hơn. Nghiên cứu trường hợp được phát triển trong 2 ngày hội thảo tháng 12/2013 và tháng 3/2014, với mục tiêu tăng cường phát hiện và theo dõi bệnh Đại tại Thái Nguyên và Việt Nam, và thảo luận chương trình đào tạo hiện nay liên quan đến giảng dạy bệnh Đại tại các trường Đại học Y và Thú y trong cả nước. Hoàn thành một nghiên cứu thích hợp về bệnh Đại cho trường trình giáo dục và đào tạo sinh viên Y khoa và Thú y đã thành công vào cuối hội thảo thứ hai.

Thực trạng bệnh Đại ở Việt Nam và Thái Nguyên được sử dụng để nhấn mạnh sự quan trọng của cách tiếp cận tích hợp để thực hiện chương trình phòng ngừa và kiểm soát động vật và người. Nghiên cứu tình huống này sẽ được sử dụng để giảng dạy cho sinh viên năm cuối ở cả hai lĩnh vực Y tế và Thú y đối với cách tiếp cận của cả yếu tố sức khỏe con người và động vật. Ngoài ra, sự tích hợp các năng lực cốt lõi Một sức khỏe của VOHUN trong một bài giảng bệnh Đại sẽ được áp dụng và nghiên cứu thông qua nhiều hoạt động khác nhau trên lớp. Chính cấu phần sẽ được sử dụng để tăng cường kỹ năng truyền thông và công nghệ thông tin, hợp tác, văn hóa và niềm tin, lập kế hoạch và quản lý và những lĩnh vực quan trọng khác để đạt được hợp tác liên ngành tốt. Nghiên cứu trường hợp bệnh Đại sẽ được giảng dạy thử nghiệm trong kỳ I năm 2014 tại Đại học Y Dược Thái Nguyên và đại học Nông Lâm Thái Nguyên.

KHÓA HỌC LÃNH ĐẠO Y TẾ TOÀN CẦU

Lãnh đạo Y tế toàn cầu là một chương trình được thiết kế tại Indonesia đang được sử dụng để đáp ứng nhu cầu của những nhà lãnh đạo Y tế trong tương lai tại Việt Nam. Mục đích của chương trình để trang bị cho những nhà khoa học trẻ trong lĩnh vực y tế, những người có năng lực để trở thành nhà lãnh đạo y tế trong tương lai, với kinh nghiệm và cơ hội có trong tay để tham gia cùng các nhà lãnh đạo địa phương và cộng đồng trong những khu vực mà đang tồn tại những vấn đề về y tế trên toàn cầu. Sự hợp tác liên ngành sẽ bắt đầu thực hiện trong giai đoạn đầu của sự nghiệp kể từ khi các nhà khoa học trẻ ở các lĩnh vực y tế khác nhau được mời, bao gồm Y tế, Y tế công cộng, Thú y, khoa học môi trường đến từ nhiều trường Đại học và Viện nghiên cứu, gồm có Đại học Y Hà Nội, Học viện Nông nghiệp Việt Nam, Đại học Y Hải Phòng, Đại học Y Dược TP HCM, Đại học Nông Lâm TP HCM và Đại học Cần Thơ. Trong một tuần của khóa học từ 25-29/04, học viên tham gia nhận được sự đào tạo chuyên sâu trong khả năng lãnh đạo, truyền thông, kỹ năng giữa các cá nhân và sức khỏe toàn cầu bởi một nhóm giảng viên quốc gia và quốc tế. Chuyến đi thăm thực tế được thực hiện tại xã Hoàng Tây, tỉnh Hà Nam, đây là địa bàn mà tồn tại những vấn đề liên quan đến sức khỏe sinh thái cần được giải quyết, ví dụ như nguy cơ sức khỏe liên quan đến quản lý chất thải, sử dụng thuốc trừ sâu hóa

học trong nông nghiệp, và an toàn thực phẩm. Khóa đào tạo này là sự chung tay giữa dự án “Sáng kiến xây dựng và phát triển sức khỏe sinh thái ở Đông Nam Á (FBLI)” – trường Đại học Y tế công cộng, Đại học Indonesia và Hội YTCC Việt Nam. Khóa học nằm trong lĩnh vực sức khỏe sinh thái tại Việt Nam được hỗ trợ bởi Trung tâm nghiên cứu phát triển quốc tế (IDRC), Canada.

GỚI THIỆU KHÁI NIỆM MỘT SỨC KHỎE CHO CỬ NHÂN Y TẾ CÔNG CỘNG ĐẠI HỌC MAHIDOL

Khóa học được thực hiện trong khuôn khổ hợp tác giữa trường Đại học Y tế công cộng và Đại học Mahidol, Thái Lan vào tháng 5/2014. Thành viên VOHUN từ trường Đại học Y Hà Nội, Học viện Nông nghiệp Việt Nam và trường Đại học Y tế công cộng giới thiệu nội dung Một sức khỏe đến sinh viên cử nhân Y tế công cộng đến từ Đại học Mahidol. Chuyên gia ngành Y và Thú y cùng được mời giảng trên lớp, và sinh viên đến thăm một địa bàn thực địa nơi mà dự án Một sức khỏe và Sức khỏe sinh thái đang hoạt động. Chuyến thăm thực địa giúp sinh viên hiểu hoàn cảnh thực tế bên ngoài và cách ứng dụng cách tiếp cận Một sức khỏe trong phòng chống và kiểm soát tốt hơn bệnh cúm gia cầm ở Việt Nam.

Chuyên gia ngành Y và Thú y cùng được mời giảng trên lớp, và sinh viên đến thăm một địa bàn thực địa nơi mà dự án Một sức khỏe và Sức khỏe sinh thái đang hoạt động. Chuyến thăm thực địa giúp sinh viên hiểu hoàn cảnh thực tế bên ngoài và cách ứng dụng cách tiếp cận Một sức khỏe trong phòng chống và kiểm soát tốt hơn bệnh cúm gia cầm ở Việt Nam.

KHÓA ĐÀO TẠO CƠ BẢN VỀ MỘT SỨC KHỎE: TÌM HIỂU VAI TRÒ CỦA ĐỘNG VẬT HOANG DÃ TRONG BỆNH Ở ĐỘNG VẬT VÀ Ở NGƯỜI

Khóa đào tạo được tổ chức bởi Khoa sức khỏe động vật và tổ chức Lương thực và Nông nghiệp Liên Hợp Quốc (FAO) với sự tài trợ của Cơ quan phát triển Quốc tế Hoa Kỳ, tại TP HCM từ ngày 1-15/06/2014. Mục tiêu của khóa học bao gồm: a) Xây dựng năng lực chuyên môn Một sức khỏe cho bác sỹ Thú y, nhân viên Y tế, chuyên gia về động vật hoang dã và môi trường tại địa phương; b) Tăng cường kiến thức, hiểu biết, kỹ năng và mua trũ liên quan đến vấn đề tương tác người – vật nuôi – động vật hoang dã – môi trường; c) Khởi đầu và kích lệ mạng lưới Một sức khỏe và hợp tác giữa chuyên gia ở thực địa và d) Vận dụng học tập dựa trên các vấn đề, sách giáo khoa và cách tiếp cận đi thăm thực địa để chứng minh những vấn đề chung giữa người-vật nuôi-động vật hoang dã-môi trường. Khóa học có 37 đại biểu đến từ nhiều lĩnh vực khác nhau, bao gồm: Dịch tễ học, Thú y, Lâm nghiệp, Khoa học Môi trường và Y tế công cộng. VOHUN hỗ trợ 5 thành viên từ Học viện Nông nghiệp Việt Nam, Đại học Nông Lâm TP HCM, Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, Đại học Cần Thơ và Đại học Tây Nguyên tham gia khóa học này. Giảng viên và trợ giảng là các chuyên gia đến từ FAO, WHO, DAH, WCS, và đơn vị nghiên cứu lâm sàng Đại học Oxford và VOHUN. Nội dung chính của khóa học giới thiệu cách tiếp cận Một sức khỏe và những vấn đề liên quan giữa vật nuôi-động vật hoang dã-môi trường đến sức khỏe. Khóa học này bao gồm toàn bộ quan điểm toàn cầu về Một sức khỏe, vai trò của hệ sinh thái và các quy định hiện hành về bảo tồn động vật hoang dã, sự điều khiển của con người và môi trường của bệnh mới nổi trên động vật hoang dã, vật nuôi và con người, bệnh truyền lây giữa động vật và người, các vấn đề sức khỏe công cộng có ý nghĩa ở Việt Nam; thiết kế phòng ngừa bệnh truyền lây giữa động vật và người, lập kế hoạch kiểm soát và đáp ứng giữa con người-vật nuôi-động vật hoang dã; sự quan trọng của loài dơi; dịch vụ sinh thái và

hệ sinh thái; trang trại động vật hoang dã và thương mại. Trong ngày đầu của khóa học, TS. Phúc, đại diện VOHUN đã trình bày sự phát triển và ứng dụng của môn học Một sức khỏe sẽ được sử dụng để đào tạo sinh viên ngành Y, Thú y và Y tế công cộng tại các trường Đại học và cả trong đào tạo dịch vụ.

KHÓA HỌC THỬ NGHIỆM MỘT SỨC KHỎE CHO CÁN BỘ TRUNG TÂM Y TẾ DỰ PHÒNG 7 TỈNH MIỀN NÚI PHÍA BẮC VIỆT NAM

Khung chương trình chi tiết cho môn học Một sức khỏe dành cho đối tượng bác sỹ Y học dự phòng của trường Đại học Y Hà Nội và cuốn sách Một sức khỏe trong Y học dự phòng và Y tế công cộng là hai sản phẩm đầy tâm huyết của nhóm giảng viên đến từ các trường trong mạng lưới VOHUN của Việt Nam. Trước khi khung chương trình và cuốn sách được áp dụng từ năm học tới cho sinh viên, hai khóa học Một sức khỏe trong Y học dự phòng và Y tế công cộng đã được Viện Đào tạo YHDP&YTCC với sự hỗ trợ của Dự án Hỗ trợ Y tế các tỉnh miền núi phía Bắc, Bộ Y tế hỗ trợ triển khai. Hai khóa học đã được tổ chức tại trường Đại học Y Hà Nội từ ngày 16-21/06 và 23-28/06/2014.

Tổng số có 80 học viên đến từ các Trung tâm Y tế dự phòng tuyển tỉnh và tuyển huyện thuộc 7 tỉnh miền núi phía Bắc đã tham dự khóa học. Với sự tham gia giảng dạy trực tiếp từ các thầy cô tham gia xây dựng viết sách và chương trình, khóa học đã được các học viên đánh giá cao về nội dung và phương pháp giảng dạy. Theo các học viên, khóa học đã đem lại cho họ một phương pháp tiếp cận mới và rất hữu ích đối với những vấn đề mà họ thường xuyên gặp phải trong công việc hàng ngày. Nội dung khóa học cũng được Ban quản lý Dự án Hỗ trợ Y tế các tỉnh miền núi phía Bắc đánh giá cao và sẽ tiếp tục đặt hàng triển khai cho các cán bộ Y tế dự phòng các tuyến trong thời gian tới.

HỘI THẢO KHU VỰC VỀ CHẨN ĐOÁN VÀ MÔ TẢ BỆNH LEPTOSPIROSIS Ở ĐẠI HỌC PUTRA, MALAYSIA

Từ ngày 4-7/2/2014, Mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Malaysia mời hơn 20 đại biểu đến từ mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Đông Nam Á tham gia hội thảo khu vực, tài trợ bởi chương trình USAID-RESPOND, về chẩn đoán và mô tả bệnh leptospirosis. Hội thảo được tổ chức tại khoa Thú y, Đại học Putra Malaysia (UPM). Giảng viên và người hỗ trợ tổ chức đến từ UPM, Đại học James Cook (trợ giảng đại học Tufts, Boston), Australia, và Đại học Minnesota, Mỹ. Khóa học với sự tham gia của 30 học viên đến từ Indonesia, Malaysia, Thái Lan và Việt Nam. Mục đích của khóa học nhằm (i) chia sẻ thực tiễn và kinh nghiệm tốt giữa các thành viên SEAOHUN trong sự phát triển các phòng thí nghiệm tham chiếu cho bệnh leptospirosis và (ii) chia sẻ kiến thức chuyên môn kỹ thuật về chẩn đoán bệnh leptospirosis và việc xác định các chủng *Leptospira* ở người, động vật và môi trường.

Nội dung của khóa học gồm các bài trình bày từ những chuyên gia về leptospirosis ở khu vực châu Á Thái Bình Dương, thực trạng nghiên cứu và thúc đẩy kiểm soát bệnh leptospirosis ở người và động vật, ứng dụng mô hình toán để nghiên cứu sự truyền nhiễm bệnh này và làm thế nào để thực hiện nghiên cứu leptospirosis sử dụng mô hình Một sức khỏe. Hơn nữa, dịch tễ học, chẩn đoán, phòng chống và chiến lược kiểm soát bệnh leptospirosis trong từng quốc gia cũng được chia sẻ tại hội thảo. Cuối cùng, tất cả đại biểu có cơ hội thăm phòng thí nghiệm chẩn đoán leptospirosis tại khoa Thú y, Đại học Putra Malaysia, và để học những phương pháp đánh giá thử nghiệm nhanh thông qua giảng dạy của các giảng viên và bài tập trên máy tính. Nhìn chung, hội thảo đã được lên kế hoạch và tổ chức tốt, đại biểu tham gia cảm thấy rằng, họ có được thông tin và kiến thức hữu ích về bệnh leptospirosis từ hội thảo. Cơ hội này xác định những ý tưởng mới cho hợp tác nghiên cứu trong tương lai, và điều này sẽ giúp cho tăng cường hợp tác giữa các thành viên trong mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học.

Diễn đàn Một sức khỏe tại Hàn Quốc năm 2014 được tổ chức bởi Viện Sức khỏe Quốc tế, Đại học bang Michigan, trường Cao đẳng Thú y, Đại học Quốc gia Seoul và Hiệp hội các trường Thú y châu Á tổ chức ngày 10-11/7/2014. Hội nghị tập trung vào 3 chủ điểm: (i) Hiện trạng những sáng kiến Một sức khỏe, gồm có hợp tác nghiên cứu, (ii) Môn học Một sức khỏe (iii) Mấu chốt nguồn giáo dục Quốc tế. Yếu tố cơ bản của mục tiêu là (i) mạng lưới Một sức khỏe toàn cầu, đặc biệt nhấn mạnh các nước Đông Nam Á tác xuyên ngành và truyền thông dựa sức khỏe trong bộ ba: con của hội nghị đến từ các trường Đại Bản, Thụy Sĩ, Indonesia, Malaysia, biểu Việt Nam đã trình bày tại phiên thảo luận bàn tròn – một đồng nghiệp từ PAHI chia sẻ sự phối hợp Việt Nam đối với Một sức khỏe. Cũng tại sự kiện này, TS. Phúc và TS. Thân đã trình bày sự phát triển của Mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Việt Nam. Đoàn đại biểu Việt Nam cũng đã gặp nhiều đồng nghiệp đến từ Hàn Quốc, Đài Loan và Mỹ để thảo luận tiềm năng hợp tác nghiên cứu và phát triển dự án Một sức khỏe.

DIỄN ĐÀN MỘT SỨC KHỎE TẠI SEOUL, HÀN QUỐC

(ii) mở rộng chiến lược toàn cầu về hợp tác trên tất cả mọi khía cạnh của mối đe người, động vật và môi trường. Đại biểu học và các Viện ở Hàn Quốc, Mỹ, Nhật Lào, Việt Nam và Đài Loan. Đoàn đại

Ngày 7-10 tháng 04, 2014, tại Indonesisa diễn ra hội nghị chuyên đề về tiếp cận Một sức khỏe cho giáo dục Y tế. Nhận thấy sự liên kết giữa con người, động vật và sức khỏe sinh thái, Sáng kiến Một sức khỏe cố gắng tăng cường truyền thông, hợp tác và phối hợp trên nhiều lĩnh vực, bao gồm cả Nhân y, Thú y, Y tế công cộng, Vi sinh, và những chuyên ngành khác có sự đóng góp cải thiện sức khỏe của con người, động vật và môi trường. Việc nhận thức rõ liên kết giữa các ngành này thực sự bắt đầu trong thế kỷ 18, tuy nhiên, qua thời gian, ranh giới giữa các ngành khác nhau cùng làm việc trong lĩnh vực Y tế ngày càng rõ rệt vì các đơn vị của ngành Y tế trong các cơ quan chính quyền trung ương, địa phương và các trường Đại học có sự khác nhau, cũng như trong cơ chế phân bổ ngân sách của chính phủ. Tình trạng này đã dẫn đến những nỗ lực bị phân mảnh trong việc đối phó với vấn đề sức khỏe ảnh hưởng đến con người, động vật và hệ sinh thái. Vì vậy, điều quan trọng là giới thiệu khái niệm và phương pháp tiếp cận của Một sức khỏe tới ngành Y. Mục tiêu hội nghị là: a) Phổ biến sáng kiến Một sức khỏe tới những ngành Y, những người hiện không là thành viên cốt lõi của INDOHUN và SEAOHUN; b) Nhận được chấp nhận Sáng kiến

HỘI NGHỊ CHUYÊN ĐỀ QUỐC TẾ VỀ TIẾP CẬN MỘT SỨC KHỎE CHO GIÁO DỤC Y TẾ, YOGYAKARTA, INDONESIA

Một sức khỏe từ các ngành nghề Y tế khác; và c) Đồng ý về việc thông qua Năng lực cốt lõi Một sức khỏe trong chương trình giáo dục ngành Y. Cán bộ nguồn từ THOHUN, VOHUN, MyOHUN và INDOHUN trình bày chủ đề "Áp dụng kinh nghiệm Sáng kiến Một sức khỏe: Những bài học" với sự tham khảo từ các nước trong khu vực.

CHƯƠNG TRÌNH ĐỔI MỚI MỘT SỨC KHỎE Ở CHÂU Á

Trong khuôn khổ của Chương trình Đổi mới Một sức khỏe ở châu Á, bốn đề cương xin tài trợ được lựa chọn sau lời kêu gọi cho các đề xuất chủ yếu liên quan đến các tổ chức phi chính phủ ở các nước châu Á, bao gồm Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Campuchia, Lào, Nepal và Thái Lan. Mục tiêu của chương trình là củng cố hợp tác giữa các lĩnh vực chăn nuôi và sức khỏe con người bằng cách giải quyết những rủi ro sức khỏe và những thách thức chung giữa động vật, con người và môi trường khác nhau của họ.

Sự kiện diễn ra trong 2 ngày từ ngày 8-9 tháng 4 năm 2014 tại Phnom Penh, Campuchia với những mục tiêu: a) Trình bày các đặc điểm chính của Chương trình Đổi mới, đặc biệt chú trọng khoảng cách còn tồn tại trong sự biến chuyển Một sức khỏe: với sự tham gia của các tổ chức phi chính phủ (tổ chức xã hội, tổ chức phi chính phủ, học viện, nhóm chuyên gia...) và sự cần thiết phải củng cố cấu phần môi trường và hệ sinh thái Một sức khỏe; b) Tổ chức diễn đàn để chia sẻ kinh nghiệm và trao đổi trên cả hai lĩnh vực thực hiện các dự án tài trợ và phương pháp cụ thể liên quan đến Một sức khỏe; c) Cung cấp cơ hội để chia sẻ kiến thức và quan điểm trong một ý nghĩa tổng quát hơn về cơ chế tái tạo và mở rộng hiệu quả, thành công của hoạt động Một sức khỏe ở châu Á và trên toàn cầu; và d) Đóng góp vào mạng Một sức khỏe, khu vực và toàn cầu, bằng cách tạo ra các liên kết và thúc đẩy quan hệ đối tác toàn diện trên tất cả các khía cạnh của một sức khỏe. Tiến sĩ Phúc đại diện của VOHUN tham gia hội nghị, đã chia sẻ kinh nghiệm của mình vào việc thúc đẩy phương pháp tiếp cận Một sức khỏe và Sức khỏe sinh thái trong đào tạo và nghiên cứu tại Việt Nam.

CHUYÊN ĐỀ: CẬP NHẬT TOÀN CẦU VỀ CÁC MỐI ĐE DỌA ĐẠI DỊCH MỚI NỔI CỦA DỰ ÁN PREDICT

Từ ngày 11 – 15/08/2014, TS. Gilardi là đồng giám đốc Trung tâm sức khỏe Động vật hoang dã Karen C. Drayer (WHC) trường Đại học UC Davis và là người đứng đầu của toàn dự án PREDICT đã đến thăm các đối tác của dự án PREDICT tại Việt Nam. Ngày 13/08/2014, tại giảng đường lớn, trường Đại học Y tế công cộng thông qua mạng lưới VOHUN - một trong những đối tác của PREDICT tại Việt Nam), TS. Drayer đã có buổi trao đổi với giảng viên, nghiên cứu viên và sinh viên trường Y tế công cộng về Một sức khỏe và dự án PREDICT trên thế giới về các nghiên cứu sức khỏe Động vật hoang dã. Nội dung buổi trao đổi được chia làm 2 phần: Phần đầu tiên là bài trình bày về Cập nhật toàn cầu về các mối đe dọa đại dịch mới nổi của dự án PREDICT và sự phát hiện vi rút gây bệnh từ động vật sang người trên động vật hoang dã trên toàn thế giới. Phần 2 thảo luận về Bác sỹ chuyên nghiên cứu về khí độc-Một sức khỏe trong hành động. Thông qua buổi giao lưu gặp gỡ, giảng viên, nghiên cứu viên và sinh viên trường Đại học Y tế công cộng đã có điều kiện trao đổi với các chuyên gia quốc tế về Một sức khỏe và các mối đe dọa tiềm tàng đến sức khỏe cộng đồng.

HỘI NGHỊ SỨC KHỎE SINH THÁI, MONTREAL, QUEBEC, CANADA

Hội nghị sức khỏe sinh thái (11-15 tháng 8/2014) là sự kiện diễn ra hai năm một lần do Hiệp hội Quốc tế về sinh thái và sức khỏe (IAEH) tổ chức. Với chủ đề "Kết nối cho sức khỏe, hệ sinh thái và xã hội", Hội nghị năm nay đánh dấu kỷ niệm lần thứ 5 của sự kiện. Khoảng 500 nhà khoa học làm việc trong lĩnh vực sức khỏe sinh thái đến từ 60 quốc gia trên toàn thế giới tập trung tại Montreal trình bày nghiên cứu và thành tựu của họ, bao gồm cả việc giới thiệu các chương trình đào tạo và nghiên cứu mới trong sức khỏe sinh thái. Hàng trăm tóm tắt từ hơn 60 quốc gia đã được nộp bao gồm tất cả các khía cạnh của sức khỏe và góc độ liên quan. Nhóm nghiên cứu sức khỏe sinh thái tại Việt Nam tham dự Hội nghị gồm các nhà nghiên cứu đến từ các lĩnh vực khác nhau, như Y tế công cộng, Kinh tế và Khoa học xã hội là những người đã tham gia vào dự án: "Sáng kiến xây dựng và phát triển sức khỏe sinh thái ở Đông Nam Á - FBLL", dự án "Đánh giá sức khỏe sinh thái trên sản xuất gia súc gia cầm (PPCs) nhằm cải thiện sinh kế của quy mô nông hộ", "Cách tiếp cận sinh thái -sinh học -xã hội đến các bệnh

truyền nhiễm tại cộng đồng trong khu vực Đông Nam Á và toàn cầu". Nhóm nghiên cứu sức khỏe sinh thái, bao gồm các nhà nghiên cứu từ trường Đại học Y tế công cộng (HSPH) và Hội Y tế công cộng Việt Nam, giới thiệu kết quả ban đầu từ một số hoạt động sức khỏe sinh thái đã thực hiện. Trong đó có nghiên cứu sử dụng phương pháp tiếp cận sức khỏe sinh thái cho việc quản lý tốt hơn chất thải của con người và động vật trên địa bàn tỉnh Hà Nam, Việt Nam. Việc thực hiện các công cụ mới để đánh giá kết quả của chương trình sức khỏe sinh thái - FBLL, việc sử dụng phương pháp tiếp cận sức khỏe sinh thái để giải quyết vấn đề dioxin ở Việt Nam, các chương trình hiện tại và sắp tới về Một sức khỏe – Sức khỏe sinh thái trong đào tạo tại HSPH, và mạng lưới liên kết Một sức khỏe – Sức khỏe sinh thái tại Việt Nam. Trong nhóm bốn nhà nghiên cứu, đại diện của Việt Nam, bà Trần Thị Tuyết Hạnh, giảng viên tại HSPH, chia sẻ nghiên cứu và kinh nghiệm đào tạo của mình, cũng như những thách thức và tầm nhìn trong lĩnh vực sức khỏe sinh thái.

THIẾT LẬP TRANG WEB VOHUN

Như kế hoạch đề ra trong cuộc họp kế hoạch chiến lược phát triển Mạng lưới Một sức khỏe các trường đại học Việt Nam, tháng 9/2014, trang web của VOHUN đã được xây dựng và chính thức ra mắt bởi Văn phòng điều phối VOHUN với sự tài trợ của USAID và RESPOND. Mục đích chính lập website này (www.vohun.org) để đẩy mạnh và phát triển hoạt động truyền thông về Một sức khỏe ở Việt Nam. Trang web Vohun.org bước đầu nhằm a) Quảng bá VOHUN cũng như chức năng, tầm nhìn, nhiệm vụ và mục tiêu của mạng lưới này đến được với Chính phủ, các bên liên quan khác làm việc trong lĩnh vực Một sức khỏe trong tương lai và tới cả công chúng; b) Cung cấp 1 dịch vụ để giúp các thành viên trong mạng lưới cập nhật và chia sẻ thông tin dễ dàng hơn; c) Truyền bá nội dung Một sức khỏe và tiếp cận rộng rãi đến cộng đồng. Tất cả thông tin về Một sức khỏe tại Việt Nam và Mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học bao gồm các hoạt động, hội thảo, đào tạo, tin tức, kế hoạch chiến lược sẽ được đưa lên trang web. Văn phòng điều phối VOHUN có trách nhiệm quản lý và cập nhật tất cả thông tin liên quan đến 17 Trường/Khoa/Bộ môn trong mạng lưới lên trang web. Chúng tôi hy vọng rằng trang web này sẽ hữu ích cho những tổ chức, cá nhân, những người quan tâm đến Một sức khỏe. Ý kiến đóng góp của cá nhân, tổ chức sẽ giúp chúng tôi cải thiện trang web ngày một chuyên nghiệp.

PHÁT TRIỂN CHƯƠNG TRÌNH ĐÀO TẠO MÔN HỌC MỘT SỨC KHỎE – SỨC KHỎE SINH THÁI TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y TẾ CÔNG CỘNG.

Phương pháp tiếp cận Một Sức khỏe và Sức khỏe sinh thái liên quan đến nhiều lĩnh vực khác nhau, làm việc xuyên ngành, để tăng cường khả năng làm việc cùng nhau của các chuyên gia, và cộng đồng để giải quyết và trả lời các vấn đề sức khỏe phức tạp. Đặc biệt, những phương pháp tiếp cận giúp đưa ra phản ứng chiến lược, hiệu quả tới sự bùng phát bệnh mới nổi và bệnh tái nổi trong khu vực. Các chuyên gia từ các cơ quan chính phủ, phi chính phủ và công ty tư nhân đang làm việc trong ngành Y (ví dụ như bác sĩ Y khoa, bác sĩ Thú y, Y tá, chuyên gia Y tế công cộng, Sinh thái học, Dịch tễ học, vv...) người học qua các chương trình đào tạo đại học. Do đó, những triết lý của Một sức khỏe và Sức khỏe sinh thái trong các chương trình đào tạo đại học có thể là một cách thích hợp để đảm bảo rằng các phương pháp tiếp cận sẽ được hỗ trợ và thực hiện trong tương lai. Bài trình bày này mô tả kinh nghiệm của chúng tôi trong phát triển các khóa đào tạo Một sức khỏe và Sức khỏe

sinh thái tại Việt Nam trong Mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Việt Nam (VOHUN) và Chương trình sáng kiến xây dựng và phát triển sinh thái tại Đông Nam Á (FBLI).

Các chương trình đào tạo Một sức khỏe và Sức khỏe sinh thái tại Việt Nam đã được phát triển và áp dụng cho sinh viên năm cuối và sau đại học bằng cách kết hợp các mô-đun có liên quan từ chương trình Một sức khỏe và Sức khỏe sinh thái vào các khóa học hiện có, đặc biệt là trong sức khỏe môi trường, nước và vệ sinh an toàn thực phẩm. Các khóa học đầy đủ của Một sức khỏe và Sức khỏe sinh thái đang được phát triển và sẽ qua quá trình phê duyệt công nhận là môn học tự chọn của các trường Đại học. Các khóa đào tạo cho các chuyên gia đang được thiết kế bởi nhóm các học giả từ nhiều trường Đại học của Việt Nam để nâng cao kiến thức và kỹ năng của các chuyên gia trong tương lai. Tất cả các thành viên tham gia có chuyên môn sâu trong lĩnh vực của họ và mong muốn cộng tác để đáp ứng với các vấn đề phức tạp của Một sức khỏe và Hệ sinh thái. Các khóa học này sẽ cho phép người học xử lý hiệu quả với những thách thức sức khỏe cộng đồng ngoài lĩnh vực của mình và hoạt động thành công như là một phần của một đội ngũ đa ngành lớn của các chuyên gia.

HỘI THẢO MẠNG LƯỚI TRUYỀN THÔNG MỘT SỨC KHỎE

Khái niệm Một sức khỏe và cách tiếp cận Một sức khỏe đã dần trở nên phổ biến và được nhiều ngành khoa học biết đến tại Việt Nam. Hiện nay, Một sức khỏe không chỉ gói gọn trong khuôn khổ các trường Đại học mà nó đã được quan tâm bởi nhiều bên liên quan bao gồm các cơ quan quản lý. Trong đó, mối quan tâm lớn của các bên liên quan hiện nay là công tác truyền thông Một sức khỏe. Do vậy, Hiệp hội phòng chống đại dịch cúm gia cầm trên người và động vật (PAHI), Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã tổ chức hội nghị cập nhật các hoạt động truyền thông Một sức khỏe ở Việt Nam ngày 18/9/2014, tại Hà Nội. Hội thảo có sự tham gia của các đại biểu các ngành Nông nghiệp, ngành Y tế, WHO, FAO và đại diện của USAID Việt Nam. Văn phòng VOHUN tham dự hội thảo với tư cách khách mời. Đại diện văn phòng VOHUN đã cập nhật tới các bên liên quan về các hoạt động truyền thông của VOHUN, trọng tâm bao gồm Bản tin

Một sức khỏe và trang thông tin điện tử của VOHUN (địa chỉ www.vohun.org). Ngoài ra, VOHUN cũng rất chú trọng đến việc hợp tác với các mạng lưới khác thông qua các hoạt động tham dự hội nghị, hội thảo và các khóa học liên quan đến Một sức khỏe tại Việt Nam và Quốc tế.

Phòng thí nghiệm nghiên cứu bệnh nhiệt đới và WHO hợp tác với Trung tâm nghiên cứu kiểm soát bệnh opisthorchiasis, Đại học Khon Kaen với sự tài trợ từ quỹ nghiên cứu Thái Lan và IDRC, Canada đã tổ chức thành công hội nghị cấp cao lần đầu tiên về bệnh nhiệt đới lãng quên (NTD) ở Châu Á vào ngày 16 - 17 tháng 9/2014 tại Khon Kaen, Thái Lan. Hội nghị được tổ chức với 3 mục tiêu chính là: (i) Để mở một diễn đàn nhằm đưa các nhà nghiên cứu và những nhà khoa học hàng đầu trên thế giới từ những vùng dịch tễ bệnh nhiệt đới lãng quên tại châu Á đến thảo luận cùng với nhau; (ii) Tạo một môi trường truyền thông cho xây dựng và thúc đẩy hợp tác nghiên cứu trong tương lai giữa những nhà nghiên cứu bệnh nhiệt đới lãng quên ở châu Á; và (iii) Lập một mạng lưới châu Á những nhóm nghiên cứu bệnh nhiệt đới lãng quên cho mục tiêu đẩy mạnh hợp tác nghiên cứu trong những ưu tiên nghiên cứu NTD quan trọng. Tham gia hội nghị có 125 đại biểu đến từ 22 quốc gia với 34 bài trình bày và 22 posters của những chuyên gia Quốc tế và Thái Lan. Tại hội nghị, chủ đề trình bày và thảo luận bao hàm tình trạng hiện nay của NTDs ở châu Á, tiến bộ khoa học trong các lĩnh vực liên quan đặc biệt là bệnh phẩm sinh học, chẩn đoán, sinh thái học, dịch tễ học, điều trị và kiểm soát nhiễm sán lá gan.

Nhóm nghiên cứu đại diện cho Việt Nam đến từ các lĩnh vực khác nhau gồm có Y tế công cộng, ký sinh trùng, công nghệ sinh học. Hai chủ đề được trình bày trong hội nghị là số liệu nghiên cứu về hệ gen ty thể của nhóm sán lá gan lớn, sán lá gan nhỏ, sán lá ruột tại Việt Nam dùng cho các nghiên cứu y

sinh được PGS. TS. Lê Thanh Hòa – Viện Công nghệ sinh học trình bày và một bài trình bày liên quan đến đặc điểm gen Microsatellite của sán lá gan nhỏ được trình bày bởi bà Nguyễn Thị Bích Thảo – văn phòng điều phối VOHUN. Trong phiên họp này, những nhà nghiên cứu và nhà khoa học trẻ với sự nhiệt huyết về sinh học phân tử ký sinh trùng đã chia sẻ những kinh nghiệm và kiến thức của họ. Trong thời gian 2 ngày hội nghị, nhóm nghiên cứu Việt Nam có cơ hội thảo luận tiềm năng hợp tác nghiên cứu về chủ đề sán lá gan với những chuyên gia NTD đến từ Thái Lan, Lào, Campuchia và Thụy Sĩ. Chúng tôi có đề xuất tham gia vào nhóm nghiên cứu và dự án với tên gọi “Sáng kiến kiểm soát opisthorchiasis tại tiểu vùng sông Mekong” và để tăng cường sự hợp tác của chúng tôi với mạng lưới NTD ở Châu Á.

SỰ KIỆN SẮP TỚI

1. Hoạt động hội thảo chuyên gia Một sức khỏe Châu Âu-Đông Nam Á: Từ lý thuyết đến thực tế: Thách thức trong thực tế, ảnh hưởng và sáng kiến của Một sức khỏe, khoảng trống trong nghiên cứu, tại Hà Nội

Hội thảo được tổ chức tại khách sạn Melia, 40 Lý Thường Kiệt, Hà Nội từ ngày 13-15/10/2014 như là sự hợp tác mẫu chốt giữa Viện Vệ sinh Dịch tễ Trung ương (NIHE), Viện Thú y (NIVR), Trung tâm hợp tác Quốc tế nghiên cứu Nông nghiệp vì sự phát triển (CIRAD) và mạng lưới GREASE khu vực với đối tác: Cao ủy liên hiệp Anh tại Singapore (BHC), Mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Đông Nam Á (SEAOHUN) và Mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Việt Nam (VOHUN) và Viện nghiên cứu Chăn nuôi Quốc tế (ILRI).

Mục tiêu của hội thảo nhằm cung cấp thông tin bằng chứng về khái niệm, giá trị ảnh hưởng của sự thực hiện Một sức khỏe tại thực địa, xác định thách thức thực tiễn liên kết để thực hiện khái niệm Một sức khỏe, xác định khoảng trống và những thứ cần thiết cho nghiên cứu Một sức khỏe. Hội thảo bao gồm 3 chủ đề chính: 1) Sự giám sát Một sức khỏe; 2) Nghiên cứu Một sức khỏe/ Sức khỏe sinh thái giữa động vật hoang dã/vật nuôi/ con người, và 3) Kháng kháng sinh.

2. Hội nghị chuyên đề quốc tế về Một sức khỏe và cuộc họp thường niên của mạng lưới một sức khỏe các trường Đại học Indonesia

Mạng lưới một sức khỏe các trường Đại học Indonesia (INDOHUN) sẽ tổ chức sự kiện “Hội nghị chuyên đề quốc tế về Một sức khỏe và cuộc họp thường niên của mạng lưới Một sức khỏe các trường Đại học Indonesia: Nâng cao sức khỏe con người, động vật và hệ sinh thái thông qua tiếp cận tích hợp” vào ngày 22-23 tháng 10/2014 tại Sarakarta (Solo) Indonesia. Sự kiện này sẽ đưa các chuyên gia và các bên liên quan cả hai lĩnh vực khoa học và thực tiễn Một sức khỏe cùng với nhau lấp khoảng trống giữa họ. INDOHUN là một viện đi đầu trong việc thực hiện cách tiếp cận Một sức khỏe tại Indonesia. Hội nghị sẽ có những bài phát biểu, chuỗi chuyên đề, bài trình bày và poster theo như hội thảo hợp tác Một sức khỏe, đào tạo vai trò lãnh đạo và diễn đàn trẻ. Chủ đề hội nghị bao gồm 1) Kiểm soát bệnh truyền nhiễm và bệnh lây từ động vật sang người, (2) Mối đe dọa từ các ổ dịch của bệnh mới nổi và bệnh tái nổi (3) Sức khỏe môi trường và hệ sinh thái (4) Biến đổi khí hậu và sức khỏe dân số (5) Thay đổi hành vi và chính sách vận động (6) Xây dựng năng lực phục vụ giáo dục và truyền thông. Đại diện VOHUN sẽ tham gia và chia sẻ kinh nghiệm trong giảng dạy, nghiên cứu và phát triển mạng lưới Một sức khỏe tại Việt Nam.

Văn phòng điều phối VOHUN - 138B Giảng Võ, Ba Đình, Hà Nội

Tel: 04 62733162, Fax: 04 627 33172 / Email: contact@vohun.org / website: www.vohun.org